

In memoriam professor Enn Seppet

26.02.1950–29.09.2012

Meie hulgast lahkus ootamatult teadlane ja kauaaegne õppejõud, patoloogilise füsioloogia professor Enn Seppet. Pärast Tartu I Keskkooli (praegune Hugo Treffneri gümnaasium) lõpetamist õppis Enn Seppet aastatel 1968–1974 Tartu ülikooli arstiteaduskonnas. Stuudiumi lõpetamise järel asus ta teadustööle TRÜ kehakultuuriteaduskonna lihastalitluse laborisse. Teaduri ja hiljem ka vanemteadurina töötamise ajal valmis tal kandida-diväitekiri teemal „Fosfokreatiini sünteesi seostuse mehhanismid glükolüütiliste reaktsioonidega mitokondriaalse oksüdatiivse fosforüülimisega lihasrakkudes“, mida ta kaitses 1980. aastal Moskvas üleliidulises kardioloogiakeskuses.

Alates 1981. aastast siirdus Enn teadustööle TRÜ arstiteaduskonda üld- ja molekulaarpatoloogia instituuti, olles 11 aasta jooksul hormonaalse regulatsiooni labori juhataja. Tehtud teadustöö alusel kaitses Enn Seppet Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamise algaastal TÜ bioloogia-geograafiateaduskonna nõukogus doktoriväitekirja, mille teemaks oli energeetilise metabolismi, ionide transpordi ja kontraktiilse funktsiooni kontroll türeoidse staatuse poolt roti südames.

1992. aastal valiti Enn Seppet Tartu Ülikooli patoloogilise füsioloogia korraliseks professoriks. Ta õpetas arstiteaduskonna üliõpilastele patofüsioloogia ainet kahe kümnendi vältel. Hinnatud olid tema seminarid, kus esitati teaduspõhist algmaterjali ning toimus sügav ja mitmekülgne diskussioon patoloogiliste protsesside arengumehhanismide üle. Prof Seppetist sulest ilmus kaks õppevahendit. Tegut-

sedes teaduskonna arendusnõukogu esimehena, oli tal oluline panus iseseisvuse taastanud Eesti Vabariigi TÜ arstiteaduskonna õppeplaanide koostamisel ja juurutamisel.

Teadustöös jätkas Enn kilpnäärme hormoonide toime uurimist südamelihaskudele. Hiljem lisandusid veel uued teadusliku uurimistöö teemad, mis olid seotud energeetilise metabolismi kompartmentaliseeritud süsteemide ja nende häirete uurimisega südame-, maopiteeli- ja ajurakkudes. Lihaskude molekulaarsete süsteemide bioenergeetika uurimuse eest, kus peale füsioloogia ja biokeemia meetodite kasutati ka matemaatilise modelleerimise võimalusi, pälvis ta 2008. aastal koos J. Engelbrechti, M. Vendelini ja V. Saksaga Eesti riikliku teaduspreemia. Viimaseks Ennu algatatud tööks jäi mahukas rahvusvaheline 19 teaduskeskusega seotud koostööprojekt MYOAGE

(*Understanding and combating age related muscle weakness*).

Prof Enn Seppet oli 65 eelretsenseeritavates rahvusvahelistes teadusajakirjades ilmunud artikli autor, tema juhendamisel valmis seitse doktori- ja neli magistriväitekirja. Juhendajana oli ta väga asjatundlik ning samas ka nõudlik katsete planeerimise ja teaduspublikatsioonide vormistamise suhtes. Manalateele asumise tõttu katkes nelja doktorandi teadustöö juhendamine.

Professor Enn Seppet oli aktiivne akadeemilise elu korraldamisel Tartu Ülikoolis ja väljaspool seda. Aastatel 1994–2000 oli ta TÜ arstiteaduskonna teadusprodekaan, samuti rahvusvaheliste teaduskonverentside korraldaja, teadusajakirjade retsensent, arvukate teadusseltside liige ning kuulus ka teaduskompetentsi nõukogu ekspertide hulka. Prof E. Seppet oli tänu pidevale enesetäiendamisele eri maade teaduslaborites ning koostööprojektidele Kanada, Saksamaa, Prantsusmaa ja Skandinaavia maade teadlastega tuntud ja hinnatud ka rahvusvaheliselt.

Enn Seppetit mitmekülgset ja võimekust näitab ka tema ühiskondlik tegevus, mida ta rakendas Tartu linnavolikogu ja Tartu Toome Rotary klubi liikmena, ning tema vaba aega täitnud tegutsemine kitarristina ansamblites Senior Big Band ja Popsid.

Jääme mäletama professor Enn Seppetit kui võimekat teadlast, paljude noorte teadlaste õpetajat, hinnatud õppejõudu ja meeldivat kolleegi.

TÜ biomeditsiini instituut
kalju.paju@ut.ee